

Finansdepartementet
fi.remissvar@regeringskansliet.se

Betänkandet Ett effektivt straffrättsligt skydd för statliga stöd till företag (SOU 2024:24)

Fi2024/00826

Konkurrensverket har i uppdrag att verka för en effektiv konkurrens i privat och offentlig verksamhet samt en effektiv offentlig upphandling till nytta för det allmänna. Yttrandet avgränsas till sådana aspekter som följer av Konkurrensverkets ansvarsområden. Yttrandet följer den struktur och de rubriker som används i betänkandet.

6.3 En ny lag om subventionsbrott

Konkurrensverket tillstyrker förslagen i avsnittet om en ny lag om subventionsbrott. Förslagen är väl motiverade genom att behovet av lagstiftningen och skäl till den föreslagna utformningen utifrån annan relevant lagstiftning redovisas på ett tydligt sätt. Konkurrensverket instämmer i behovet av lagstiftning som kriminaliserar missbruk av statliga företagsstöd, för att säkerställa likvärdiga förutsättningar för företag.

En viktig aspekt är att förhindra osund konkurrens i samband med offentliga upphandlingar. I sammanhanget kan det därför vara värt att notera vad förslagen innebär för möjligheterna och skyldigheterna att utesluta leverantörer vid offentliga upphandlingar på grund av brott enligt 13 kap. 1 § LOU¹ och motsvarande uteslutningsgrunder i de övriga upphandlingslagarna. *Uteslutning vid organiserad brottslighet*² förutsätter bland annat att brottet ska ha ett maximistraff om minst fyra års fängelse.³ Med den straffskala som föreslås för subventionsbrott och subventionsmissbruk av normalgraden saknas därmed en av förutsättningarna för att dessa brott ska kunna utgöra grund för uteslutning om brottet avser

¹ Lagen (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU).

² 13 kap. 1 § första stycket 1 LOU och motsvarande uteslutningsgrund i övriga upphandlingslagar.

³ Därutöver ska brottsligheten i sig syfta till att direkt eller indirekt ge ekonomiska eller materiella fördelar och gärningstypen ska normalt vara förknippad med organiserad brottslighet.

statliga företagsstöd utan inblandning av EU-medel.⁴ Utifrån förslaget kan där-
emot *grovt* subventionsbrott och *grovt* subventionsmissbruk leda till uteslutning
om även övriga förutsättningar är uppfyllda. *Uteslutning vid bedrägeri*⁵ tillämpas
om bedrägeriet riktar sig mot Europeiska gemenskapens finansiella intressen.
Subventionsbrott eller subventionsmissbruk vid EU-stöd omfattas därmed av
uteslutning vid bedrägeri oavsett hur allvarligt brottet bedöms vara.

7.3.1 och 7.3.5 En underrättelseskyldighet behöver införas

Konkurrensverket instämmer i utredningens bedömning att en underrättelse-
skyldighet bör införas för statliga företagsstöd som riskerar bli felaktigt utbetalda.
Det framstår som ett effektivt verktyg för att bidra till likvärdiga förutsättningar
för konkurrerande företag.

Statliga företagsstöd kan vara avgörande för enskilda företags fortsatta verk-
samhet. Det bör övervägas om en myndighet som lämnar en underrättelse ska
kunna få återkoppling om hur ärendet avslutats hos den mottagande myndig-
heten, för de fall den informationen är relevant för myndighetens stödgivning.

Detta yttrande har beslutats av generaldirektören Rikard Jermsten. Föredragande
har varit sakkunniga ekonomen Leida Larkeus.

Beslutsfattandet har dokumenterats digitalt och yttrandet saknar därför namn-
underskrift.

Rikard Jermsten

⁴ I Konkurrensverkets remissvar avseende betänkandet Bolag och brott – några åtgärder mot oseriösa företag (SOU 2023:34) lyftes frågeställningen i relation till målvaktsförbudet samt kriminaliseringen av företagskapning, som föreslogs få ett maxstraff på 2 år (Konkurrensverkets Dnr 596/2023, 2023-12-11, Justitiedepartementets Dnr Ju2023/01611).

⁵ 13 kap. 1 § första stycket 3 LOU och motsvarande uteslutningsgrund i övriga upphandlingslagar.